Godkänt den: 2026-11-07
Ansvarig: Per Eckerbom
Gäller för: Bild- och funktionsmedicinskt centrum; Radiologi - Lasarettet i Enköping

Metformin vid användning av jodkontrastmedel, röntgen

Innehåll

Metformin vid användning av jodkontrastmedel, röntgen 1
Syfte och omfattning 1
Bakgrund 1
Rutiner 2
Roller och ansvar 2
Dokumenthistorik 3
Referenser 3

Riktlinjer för Region Uppsala avseende utsättande av Metformin i samband med intravaskulär användningen av jodkontrastmedel vid röntgenundersökningar

Syfte och omfattning

Att tydliggöra när Metformin behöver sättas ut i samband med röntgenundersökningar där man injicerar jodkontrastmedel intravaskulärt.

Bakgrund

Metformin är en vanlig behandling hos patienter med diabetes men används också för behandling vid polycystisk ovariesyndrom. Hos patienter med uttalad nedsatt njurfunktion finns, efter injektioner av jodkontrastmedel, en ökad risk att utveckla laktacidos. Moderna studier har visat att risken att utveckla laktacidos vid måttligt nedsatt njurfunktion är mycket låg. Enligt svensk förening för medicinsk radiologi nationella rekommendationer 2018 (www.sfmr.se) behöver Metformin inte sättas ut vid eGFR >45mL/min/1.73m^2.

Rutiner

Metformin sätts ut i samband med undersökningar med intravaskulära jodkontrastmedel enligt följande:

- Alla inneliggande patienter.
- Alla akuta patienter som bedöms som de troligen kommer att bli inlagda.
- Vid angiografier / interventioner med direkt KM-exponering av njurarna.
- Elektiva polikliniska patienter om
    - eGFR <45 mL/min m^2 eGFR saknas.
    - gram-jod/GFR ratio >1.0 (beräknas av röntgenpersonal i OmniVis).

Roller och ansvar

Remitterande läkare ansvarar för att:

- Patienten informeras om att ta p-kreatininprov före undersökningen enligt gällande rutin och att det finns en beställning för detta.

BFC / Röntgen LE:s läkare och röntgensjuksköterskor ansvarar för att:

- Om Metformin utsattes i samband med undersökningen informera patienten samt ge ett informationsblad att tidigast 48 timmar efter undersökningen ta ett p-kreatininprov på vårdcentral eller mottagning. Patienten informeras att själv kontakta vårdcentral eller mottagning för uppföljning och återinsättning av Metformin.

Primärvården eller remittenten ansvarar för att:

- Utifrån svar på p-kreatininprovet ta ställning till återinsättning av Metformin.

Dokumentation och arkivering

- Ansvarig röntgensjuksköterska ska dokumentera om Metformin sätts ut i röntgens journalsystem.

Om Metformin utsätts via röntgenenhet ska patienten erhålla skriftlig information om detta.

Dokumenthistorik

Författare Per Liss, Monica Segelsjö, Lars Eliasson, Milvi Metsik Carenmark, Jarl Hellman, Göran Günther, Kristina Okembia Jonsson

Datum 2022-01-27 Nytt dokument

2025-12-12 Granskad av överläkare Per Liss och metodansvarig sköterska Monica Segelsjö.

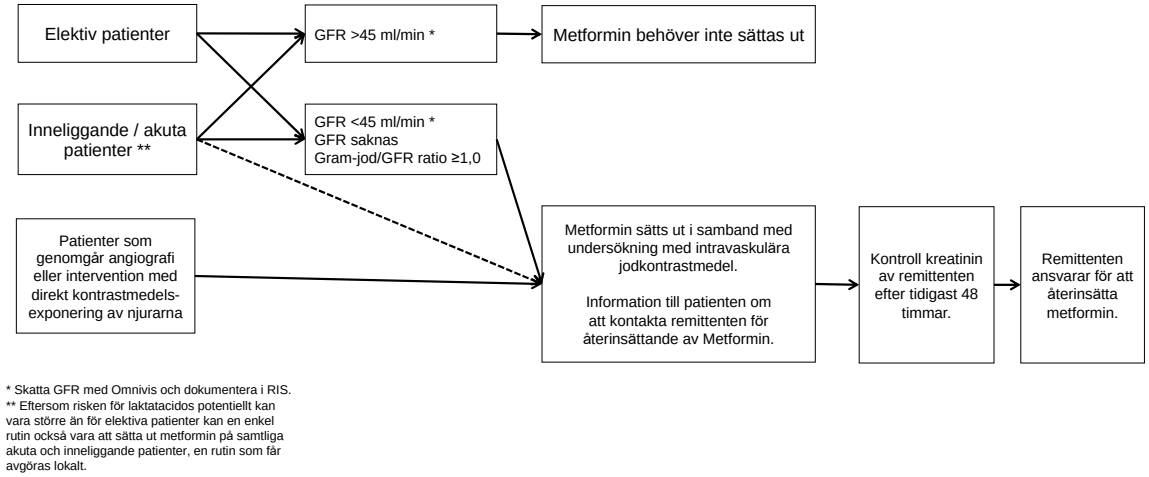
2026-11-05 Granskad av överläkare Per Liss.

Referenser

Käll- och litteraturförteckning

https://www.sfmr.se/sidor/kontrastmedelsrekommendationer

Metformin vid intravaskulära undersökningar med jodkontrastmedel

* Skatta GFR med Omnivis och dokumentera i RIS.
** Eftersom risken för laktatacidos potentiellt kan vara större än för elektiva patienter kan en enkel rutin också vara att sätta ut metformin på samtliga akuta och inneliggande patienter, en rutin som får avgöras lokalt.

Version 2. 2021-02-23 Svensk uroradiologisk förenings kontrastmedelsgrupp, Kontrastmedelsrekommendationer - SFMR